

Pikamaksamisen edistäminen Suomessa

Maksufoorumi 2023

Maria Huhtaniska-Montiel
Suomen Pankki

Historian havinaa – Maksufoorumi 2007

- ◆ Halutaanko rakentaa uuden sukupolven maksutekniikkaa?
  - integrointia ja standardointia
  - käteisen korvaamista

Matkapuhelin on tulevaisuuden maksuväline ja pankkiliittymä

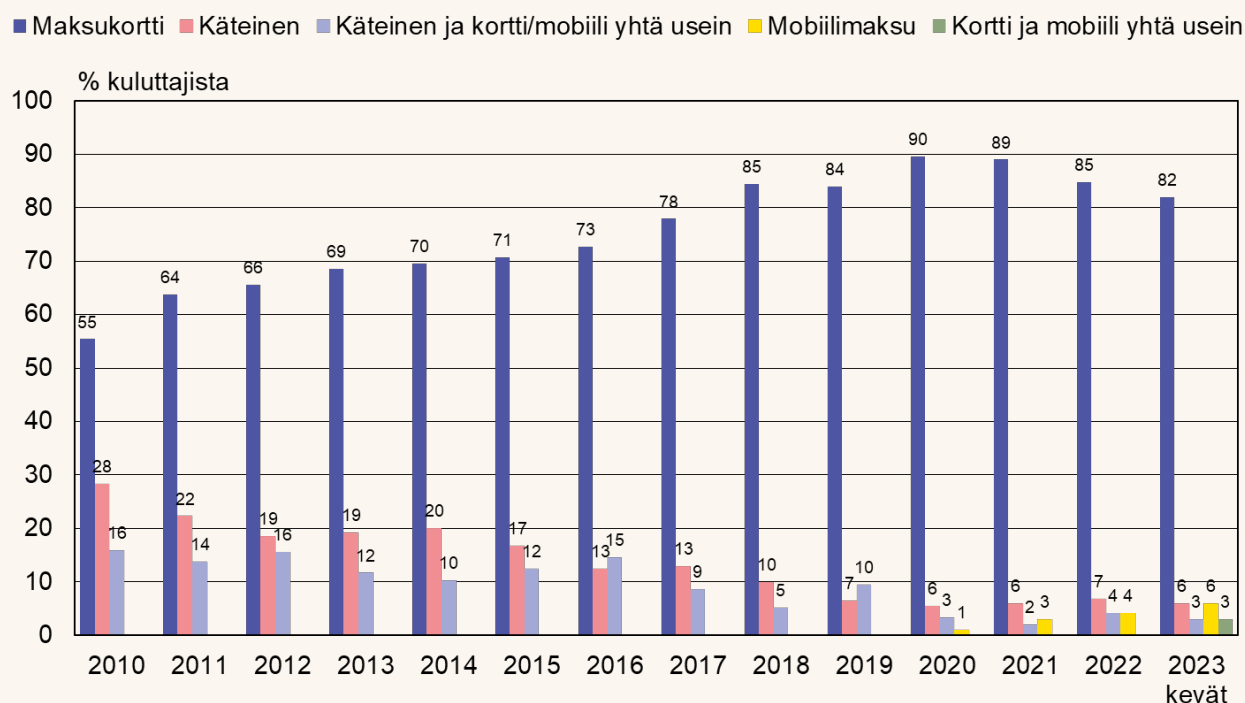
- Kuinka suomalaisesta maksuliikenteestä saataisiin vientituote?
  - edellyttää edelleen vahvaa osallistumista EU-tason kehitystyöhön ja vaikuttamista eri foorumeissa
  - edellyttää kaikkien toimijoiden – pankit, keskuspankki, viranomaiset, yritykset, kuluttajat/-järjestöt - halukkuutta edistää hyväksi katsomiamme käytäntöjä
  - edellyttää uudistumismyönteisyyttä – vanhojen rakenteiden avointa arviointia

Uuden hallitsevan maksutavan kehittämistarpeet ja -piirteet

- ◆ On-line/real-time 24h/7d päästä päähän -toimitus
- ◆ Reaaliaikainen pankkienvälinen välitys ja katteensiirto
- korttialueella merkittävä tekninen muutos tulossa - siirtyminen kansallisista korteista **SEPA-kortteihin**

Nykyinen toimintaympäristö

Päivittäisosostosten yleisimmät maksutavat vuosina 2010-2023

Lähde: Suomen Pankin kuluttajakysely

- Fyysisellä kauppapaikalla tapahtuva sähköinen maksaminen on jo pitkään nojannut lähes täysin **korttimaksamiseen**
  - Hallinto, data ja datan käyttö suurilta osin globaalien korttiyhtiöiden hallussa
- Maksuneuvoston selvitys pikamaksamisen **käyttöönoton haasteista 2019 ja jatkotyöt**

Nykyinen toimintaympäristö

- Laajasti tunnettua, kaikkien pankkien asiakkaille yhtäläisesti ja samoin ehdoin toimivaa **pikamaksamisen ratkaisua ei ole syntynyt**
- Eurojärjestelmän ja Euroopan komission **vähittäismaksamisen strategiat**
- Komission **asetusehdotus** pikamaksamisen käyttöönoton tukemiseksi
- Kansallinen **varautuminen**

➔ Maksuneuvoston pikamaksamisen edistämisen työryhmä

Työryhmän tavoite ja tehtävät

- Luoda **ratkaisumalli** loppukäyttäjille tarjottavalle suomalaisen pikamaksamisen palvelulle
- Reunaehdoja
  - Yhteensopiva tai liitettävissä eurooppalaisiin standardeihin
  - Kaikkien Suomessa toimivien pankkien asiakkaiden käytettävissä ja tunnistettavissa
  - Loppukäyttäjien tarpeita vastaava
- 21 organisaatiota, 28 jäsentä, 6+11 kokousta, ~~5~~ 4 kuukautta

Pikamaksamisen mahdollistava ratkaisu Suomeen

- Kolme keskeisintä käyttötapausta: kauppaliikemaksaminen (kivijalka), verkkokauppamaksaminen ja henkilöiden välinen maksaminen
- Tarvitaan **sääntökirja**, ylläpitoon **hallintomalli** ja keskitetty **käyttäjärekisteri**
- Osallistuminen pikamaksuratkaisuun on avoin kaikille toimijoille, ehtona on suomalaiseseen pikamaksusääntökirjaan liittyminen
- Kuluttajasovelluksena **mobiilisovellus**, jonka toiminnallisuudesta ja ulkonäöstä vastaavat palveluntuottajat itsenäisesti
  - NFC-maksutapa ja QR-koodi
  - **Yhtenevä käyttökokemus** kaikilla erilaisilla sovelluksilla
- Yhteiseurooppalaisia pikamaksamisen käytänteiden hyödyntäminen, esim. SEPA-pikasiirto

Työ jatkuu

- Sääntökirjan kirjoittaminen projektityönä
  - Suomen Pankin koordinoima
  - Jäsenet maksuneuvoston jäsenorganisaatioista ja muista työn kannalta keskeisistä markkinaosapuolista
  - Aloitus nyt, valmista vuoden päästä?
- Hallintomallin rakentaminen
  - Säätiön, yhdistyksen tai osuuskunnan perustaminen
  - Mahdollinen tarjouskilpailu käyttäjärekisteristä
- Hankkeen ja ratkaisun viestintä

Q&A

Kilpailuoikeudelliset kysymykset	Hyödyt kuluttajalle. Kaikille avoin. Jokainen toimija voi kehittää oman loppukäyttäjäratkaisunsa.
Miksi korjata jotakin joka jo toimii?	Pikamaksaminen on joka tapauksessa toteutettava, miksi ei myös otettaisi käyttöön? Pikamaksuratkaisu tuo lisää vaihtoehtoja markkinoille. Mitään vaihtoehtoa ei yritetä lopettaa tai täysin korvata. Pikamaksuratkaisu on maksutapavalikoimaa täydentävä ratkaisu. Onko kaikki osapuolet aidosti tyytyväisiä nykytilanteeseen?
Mitä hyötyä?	Rahoituspalveluiden ja -tuotteiden kilpailun lisääntyminen. Likviditeetin ja kassavirran hallinnan paraneminen, erityisesti pienyrittäjät. Uusi vaihtoehto kauppiaiden maksamisen kulujen kilpailuttamiseen. Talouskasvun edistäminen nopeuttamalla maksujen läpimenoaikaa rahoitusjärjestelmissä. Pikamaksun peruuttamattomuus on mahdollista hyödyntää lisäämään kaupankäynnin turvallisuutta. Varojen välitön käytettävyys mahdollistaa paremman budjetinhallinnan ja on tärkeää kriittisissä maksuissa. Rahoituspalveluiden ja -tuotteiden kehitysmahdollisuudet.
Digi€ tulee	Digitaalinen euro on vastaus käteisen vähenevään asemaan yhteiskunnassa. Sisältyy epävarmuuksia, niin päätöksentekoon kuin aikatauluunkin. Pikamaksuratkaisu voisi toimia digitaalisen euron mahdollistajana?

suomenpankki.fi

Työryhmän jäsenet

Maria Huhtaniska-Montiel, Suomen Pankki, työryhmän puheenjohtaja
Santeri Suominen, Elinkeinoelämän Keskusliitto
Inkeri Tolvanen, Finanssiala ry
Kai Lindström, Kaupan liitto
Jarkko Malinen, Kansaneläkelaitos
Joel Karjalainen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Timiikka Tommiska, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Tuomas Autero, Nordea Bank Oyj
Waltteri Karhusaari, Nordea Bank Oyj
Antti Karhu, OP Ryhmä
Hanna Äijälä, OP Ryhmä
Jari Toivonen, Suomen Pankki
Petri Malinen, Suomen Yrittäjät ry
Manu Kauppila, Säästöpankkiryhmä
Kari Kempainen, Valtiovarainministeriö

Jarmo Heilakka, Danske Bank A/S, Suomen sivuliike
Riitta Partala, Digi- ja väestötietovirasto
Janina Grönholm, EBA Clearing
Fredrik Tallqvist, EBA Clearing
Olli Tuurihalme, Handelsbanken Suomi
Niko Karhapää, MobilePay A/S, Suomen sivuliike
Jyri Marviala, Loomis Automatia Oy
Taina Teittinen, Oma Säästöpankki Oyj
Kari Melander, Paytrail Oyj
Minna Mäki-Leppälä, Skandinaviska Enskilda Banken AB,
Helsingin sivukonttori
Kari Kaiju, Verifone Finland Oy
Eija Terhen Saarinen, Verifone Finland Oy